

Note:

- 1) All Questions are compulsory.
- 2) Each question carries 15 marks.
- 3) Draw neat diagram wherever necessary.

Q.No. 1) Attempt any two from the following. (15)

- A) Examine the sectoral shares in National Income of India.
- B) Discuss the changes in occupational structure in India.
- C) Explain the changes in demographic feature in India.

Q.No. 2) Attempt any two from the following. (15)

- A) Explain objectives of land reforms in India.
- B) Discuss the role of agriculture in Indian economy.
- C) What are the cause behind low agricultural productivity in India?

Q.No. 3) Attempt any two from the following. (15)

- A) Examine the trends in industrial production during 1951-91.
- B) Describe the Industrial Policy 1991.
- C) Discuss the industrial structure in India

Q.No. 4) Attempt any two from the following. (15)

- A) Discuss the National Population Policy 2000.
- B) Explain National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD).
- C) Examine the importance of Small Scale Industries (SSI) in India.

Q.No. 5) Attempt any two from the following. (15)

- A) Bring out the poverty alleviation programmes in India.
- B) Describe the sources of rural credit in India.
- C) Discuss the contribution of services sectors economic growth of India.

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.
- 2) प्रश्नास प्रत्येकी समान गुण आहे.
- 3) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढावी.
- 4) इंग्रजी प्रश्नपत्रिका मूळ मानावी.

- प्र.क्र.१) पुढील पैकी कोणतेही दोन सोडवा. (१५)
- अ) भारतातील राष्ट्रीय उत्पन्नातील क्षेत्रीय योगदानाचे परीक्षण करा.
 ब) भारतातील व्यासायिक संरचनेतील बदलाची चर्चा करा.
 क) भारतातील लोकसंख्याच्या वैशिष्ट्यातील बदल स्पष्ट करा.
- प्र.क्र.२) पुढील पैकी कोणतेही दोन सोडवा. (१५)
- अ) भारतातील भू-सुधारणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 ब) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील शेतीच्या भूमिकेची चर्चा करा.
 क) भारतामधील शेतीच्या अल्प उत्पादकते मागील कारणे कोणती?
- प्र.क्र.३) पुढील पैकी कोणतेही दोन सोडवा. (१५)
- अ) १९५१-९१ दरम्यान औद्योगिक उत्पादन बदलाचे परीक्षण करा.
 ब) १९९१ चे औद्योगिक धोरण विशद करा.
 क) भारतातील औद्योगिक संरचनेची चर्चा करा.
- प्र.क्र.४) पुढील पैकी कोणतेही दोन सोडवा. (१५)
- अ) २००० चे राष्ट्रीय लोकसंख्या धोरणाची चर्चा करा.
 ब) राष्ट्रीय कृषि आणि ग्रामीण विकास बँक स्पष्ट करा.
 क) भारतातील लघुउद्योगाचे वैशिष्ट्याचे परीक्षण करा.
- प्र.क्र.५) पुढील पैकी कोणतेही दोन सोडवा. (१५)
- अ) भारतातील गरिबी निर्मुलन कार्यक्रम सांगा.
 ब) भारतातील ग्रामीण वित्ताचे मार्ग/स्तोत्र विशद करा.
 क) भारतातील आर्थिक वृद्धीतील सेवा क्षेत्राच्या योगदानाची चर्चा करा.